

Asia: VN/35773/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yrityksille myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta vuosina 2024-2030

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen kohdassa 4 § määritellään avustuksen käyttötarkoitus ja avustuksen saaja. On korostettava, että ehdotettu asetusta asettaa kohtuuttomia vaatimuksia avustuksen saajille, erityisesti pienille yrityksille ja yhden henkilövuoden yrityksille. Esityksen mukaan valtionavustusta myönnetään vähintään kahden henkilötyövuoden työllistäville pienille ja keskisuurille yrityksille sekä pienille suuryrityksille. Tämä ehto vaikuttaa erityisen haitallisesti luoville aloille ja musiikkialalle, jossa alalle on tyypillistä, että suuretkin artistit toimivat yhden henkilön artistirytysten kautta.

Uusi ehto luo kohtuuttomia esteitä pienille artisti- ja musiikkialan yrityksille. Seurauksena on, että monet tällaiset yritykset menettävät mahdollisuutensa kansainvälistymisavustuksiin. On välttämätöntä tarkastella uudelleen tätä ehtoa ja harkita joustavampia järjestelyjä tai helpotuksia luoville aloille.

Alan rakenteesta ja käytännöistä johtuen, lähes kaikki toiminta musiikkialalla perustuu alihankintaan, jossa yritys ostaa palveluja ja voi työllistää välillisesti kymmeniä tai satoja henkilöitä. On syytä huomauttaa, että musiikkialalla yhden hengen artistirytykset voivat saavuttaa huomattavan liikevaihdon, vaikka työllistäisivät vain yhden henkilötyövuoden verran. Musiikkiartistit ja tuottajat toimivat usein itsenäisinä yrittäjinä, ja heidän liiketoimintamallinsa voi poiketa perinteisistä yritys rakenteista.

Esityksen mukainen asetusta, joka asettaa vaatimuksen vähintään kahdesta henkilötyövuodesta, aiheuttaa merkittäviä hankaluuksia yhden hengen yrityksille, joilla on kuitenkin kyky luoda merkittäviä taloudellisia tuloksia kansainvälisesti. Näillä on suuri vaikutus myös maakuvaan. Yhden hengen artistirytysten liiketoiminnan kasvattaminen voi vaatia mittavia panostuksia markkinointiin ja tuotantoon, mutta tämä ei välttämättä näy suoraan henkilötyövuosina.

Esityksessä olisi otettava huomioon musiikkialan erityispiirteet, joissa yksinyrittäjät voivat luoda merkittävää taloudellista arvoa ilman suurta työllistämistarvetta. Asetuksessa tulisi harkita joustavampia kriteerejä, jotka tunnistavat luovien alojen monimuotoisuuden ja mahdollistavat myös yksittäisille taiteilijoille pääsyn kansainvälisiin hankkeisiin. Tämä tukisi myös musiikkialan monimuotoisuutta ja edistää kulttuurista innovaatiota.

Pykälässä 5 § käsitellään hyväksyttäviä kustannuksia, ja siinä mainitaan, että rahtikustannuksia ei pidetä välttämättöminä kustannuksina. Tämä voi vaikuttaa hankalasti erityisesti musiikkialan yrityksiin, joille rahtikustannukset voivat muodostaa merkittävän osan osallistumiskustannuksista, jos kyseessä on esiintyvä artisti tai yhtye. On suositeltavaa harkita uudelleen tätä seikkaa ja arvioida, voisivatko rahtikustannukset olla osittain hyväksyttäviä kustannuksia.

Esitetty asetus näyttää asettavan kohtuuttomia vaatimuksia erityisesti pienille ja yhden henkilövuoden yrityksille. On välttämätöntä tasapainottaa valtionavustuksen käytön vaatimuksia niin, että se mahdollistaa monipuolisen osallistumisen kansainvälisiin hankkeisiin. Samalla olisi huomioitava erityisesti luovat alat, joilla yrityskoot ja resurssit voivat vaihdella suuresti. Suosittelemme tarkempaa vaikutusten arviointia erityisesti

luovien alojen yrityksiin ja tarvittaessa harkittava mahdollisia muutoksia asetukseen, jotta se tukisi laajasti erilaisia yrityksiä kansainvälistymispyrkimyksissään.

Manninen Mikko
Music Finland